

ISBN: 978-625-7854-81-8

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 384

Düşünce

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Editör

Ahmet Edip Başaran

Düzeltili

Havva Akdağ

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Kasım 2020
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212 412 17 00

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İNSANSIZ DÜNYA
TRANSHÜMANİZM

A H M E T D A Ğ

KETEBE

Ahmet Dağ

Milli Eğitim Bakanlığında öğretmenlik görevinde bulunduktan sonra Kırklareli Üniversitesi Felsefe Bölümü Öğretim Üyesi olarak çalışmıştır. Şu anda Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe Tarihi Anabilim Dalında öğretim üyesidir. Türk-İslam Düşüncesi, Batı Felsefesi, modernite-post-modernite gibi konu ve alanlar üzerinde çalışmalar yapmaktadır. Son dönem çalışmalarını hümanizm, transhümanizm ve posthümanizm gibi felsefi akımlar üzerinde yoğunlaştırmıştır. *Ölümçül Şiddet-Baudrillard'ın Düşüncesi*, *Çağdaş İngiliz Yahudi Medeniyetinin Oluşumunda David Hume ve Transhümanizm: İnsanın ve Dünyanın Dönüşümü* adlı kitapları yayımlanmıştır. Ayrıca yayımlanmış kitap bölümlerinin ve akademik makalelerinin yanı sıra *Yolcu*, *Ayraç*, *Dil ve Edebiyat*, *Umran*, *Kamuda Sosyal Politika*, *Sözşehri* gibi çeşitli dergilerde ve yayınlarda, *Timetürk*, *Dünya Bülteni*, *Düşünce Feneri*, *Fikir Coğrafyası* gibi internet sitelerinde yayımlanmış yazı ve makaleleri bulunmaktadır.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	7
ÖNSÖZ	9
GİRİŞ	11

1. BÖLÜM

GNOSTİK VE BİLİMSELLEŞMİŞ RADİKAL HÜMANİZM: TRANSHÜMANİZM

Transhümanizmin Gelişi	17
Felsefî Bir Neo-Aydınlanma Hareketi Olarak Transhümanizm.....	21
Prometeci Bir İnsan/Âdem Eylemi olarak Erasmus ve Luther Hümanizmi.....	30
Gnostik-Dinî-Bilimsel Bir Hareket Olarak Transhümanizm.....	35
NBIC Yoluyla İnsanı Aşmak veya Transhümanist Süreci Yaşamak	40
Cyborg-Tanrı İnşa Sürecinde Transhümanizm	48

2. BÖLÜM

NEO-DARWİNİST BİR HAREKET OLARAK TRANSHÜMANİZM

Nietzsche'nin Üstinsan'ından Transhuman'a.....	59
Yaratılışa Müdahale ve Yeni Bir Evrimci Neo-Darwinist Bir Yaklaşım Olarak Transhümanizm.....	81

Cinsiyetsizleştirme ve LGBT Bağlamında Transgenderizm ve Transhümanizm	101
Eskatolojik Bir Hareket Olarak Transhümanizm.....	111

3. BÖLÜM

TRANSHÜMANİZMİN ASKERİLEŞMESİ

Savaş ve Barışın İmkânına Dair	121
Transhümanist Süreçte Savaş ve Barışın İmkânı ve İmkânsızlığı Üzerine	123
Transhümanist Savaş Teknolojisi ve Etik Sorunlar.....	143

4. BÖLÜM

SOSYO-KÜLTÜREL OLARAK TRANSHÜMANİZMİN DURUMU

Sinema ve Romanda Transhümanizm.....	167
Trans-Posthümanizm Çağda İnsan Bilgi-Eğitimin Durumu.....	186
Yeni Bir Dinî Teşebbüs Olarak Transhümanizm	200
21. Yüzyılın Dijital ve Transhümanist Dünyasının İnşasında Bir Gerekçe Olarak Corona Salgını	207

SONSÖZ	217
KAYNAKLAR	223
DİZİN	237

KISALTMALAR

- a.g.e.** : Adı Geçen Eser
bknz. : Bakınız
C. : Cilt
çev. : Çeviren
DARPA : ABD Savunma Gelişmiş
Araştırma Projeleri Ajansı
DSD. : Dördüncü Sanayi Devrimi
Ed. : Editör
Eds. : Editörler
Er. Tar. : Erişim Tarihi
H+ : İnsan Artı (Artırılmış
İnsan)
NBIC : nano-teknoloji, biyotekno-
loji, enformasyon teknolo-
jisi ve bilişsel bilim
s. : Sayfa
ss. : Sayfa Sayısı
S. : Sayı
S.B.E. : Sosyal Bilimler Enstitüsü
TV. : Televizyon
vb. : ve benzeri
vd. : ve diğer
vs. : vesaire
yy. : yüzyıl
YZ. : Yapay Zekâ

ÖNSÖZ

Teknik-sanayi-teknoloji süreçlerini yaşayan insanlık, bu süreçlerin devamı ve toplamı olan siber-teknolojikleşmeyi yaşamaktadır. İçinde; Yapay Zeka (YZ) uygulamaları ve otomasyon çalışmalarını barındıran bu sürecin adı transhümanizmdir. Darwinci evrimcilik, evrimci biyoloji ve psikolojiden beslenen ikinci bir Aydınlanma türü olarak kabul edilen transhümanizm, insanı yalnızca nöro-biyo/fizyolojik ve genomik çalışmalarla biyolojik'ten biyonik'liğe evriltmekle kalmayan, insanın içinde yaşadığı çevreyi dönüştüren bir harekettir. Transhümanizmle akıllı şehirlerin, sürücüsüz arabaların ve robotik aletlerin var olduğu hatta egemen olduğu bir dünya inşa edilme amacındadır. Yalnızca bununla yetinilmeyen bu süreç, uzaya yolculuk ve uzayda koloni oluşturma gibi amaçlar da barındırmaktadır. 21. yy.'da insanlık, daha önce hiç yaşamadığı bir tecrübeyi yaşayacak gibi görünmektedir. YZ'nın katalizör olduğu transhümanizm, evrimciliği de arkasına alarak dünyayı ve insanı ciddi dönüştürme hareketi olma özelliğini taşımaktadır.

İkinci bir Aydınlanma olarak kabul edilen transhümanist süreçte teknolojik iyileşmelerin hizmet sektöründe yaygınlaşmasının her ne kadar hayatı kolaylaştıracağı ve refahı getireceği iddia edilse de hem devletler-milletler hem de bireyler arasında eşitsizliğin doğması muhtemeldir. Çünkü sermayesiz